

ЗАКОН

О УТВРЂИВАЊУ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА И ПОСЕБНИМ ПОСТУПЦИМА РАДИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА ИЗГРАДЊЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА АУТОПУТА Е-761, ДЕОНИЦА ПОЈАТЕ-ПРЕЉИНА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Пројекат изградње инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Крушевац-Адрани-Прељина (Чачак), са регулацијом река и изградњом телекомуникационе инфраструктуре дуж коридора аутопута (у даљем тексту: Моравски коридор) је пројекат од значаја за Републику Србију.

Овим законом уређује се утврђивање јавног интереса за потпуну и непотпуну експропријацију и привремено заузимање непокретности за изградњу Моравског коридора, одређивање корисника експропријације, начин обезбеђивања финансијских средстава за реализацију пројекта, поступак експропријације, избор стратешког партнера, примена међународних стандарда за пројектовање и извођење радова, царински поступци и порези који се примењују приликом увоза опреме и материјала, као и уређење других питања у циљу ефикасније реализације овог пројекта.

Сви поступци који се спроводе у складу са одредбама овог закона сматрају се хитним и сви државни и органи јединица локалне самоуправе, привредна и јавна предузећа, као и други органи и институције који врше јавна овлашћења дужни су да без одлагања издају акте из своје надлежности.

Одредбе овог закона примењују се и у случају административног преноса на непокретностима за које је утврђен јавни интерес у складу са овим законом.

Ако овим законом није друкчије одређено, примењиваће се и одредбе закона којим се уређује експропријација, као и закона којим се уређује изградња објеката, државни премер и катастар, поступак уписа у катастар непокретности и општи управни поступак.

Члан 2.

Приликом реализације изградње Моравског коридора биће коришћени домаћи материјали и опрема и ангажовани домаћи извођачи у односу који ће бити одређен уговором о пројектовању и извођењу радова, закљученим у складу са одредбама овог закона.

II. ЈАВНИ ИНТЕРЕС И ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА

Члан 3.

Утврђује се јавни интерес за експропријацију непокретности у циљу привођења земљишта намени ради изградње Моравског коридора са пратећом инфраструктуром, у складу са Уредбом о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате-Прељина („Службени гласник РС”, број 98/13, у даљем тексту: Уредба) и свим будућим изменама и допунама Уредбе, као и на основу другог планског основа који је прописан Законом којим се уређује просторно планирање и

изградња објеката, укључујући и јавни интерес за експропријацију непокретности потребних за обезбеђивање грађевинског материјала, за позајмишта, одлагалишта и каменоломе уз речни ток и трасу аутопута Е-761, јавни интерес за изградњу инфраструктуре која се измешта због изградње Моравског коридора, као и јавни интерес за експропријацију за изградњу привремених објеката у функцији изградње главног објекта и објеката за ископавање или одлагање грађевинског материјала.

За експрописану непокретност власник има право на накнаду која не може бити нижа од тржишне вредности непокретности.

Члан 4.

Странке у поступку експропријације су крајњи корисник експропријације и власник непокретности која је предмет експропријације.

Када је предмет експропријације непокретност на којој је као власник уписано лице чије је пребивалиште, односно боравиште непознато, а које нема пуномоћника, орган који води поступак експропријације, поставиће том лицу привременог заступника, који има права и обавезе утврђене законом којим се уређује општи управни поступак.

Члан 5.

Корисник експропријације је лице, које у складу са одредбама посебног закона, односно одлуком Владе, врши инвеститорска права на изградњи државних путева.

Одређује се ЈВП „Србијаводе” за корисника експропријације за извођење радова на регулацији река у обухвату планског документа из члана 3. овог закона.

Корисник из става 1. овог члана има сва права, обавезе и одговорности корисника експропријације предвиђене Законом о експропријацији и овим законом.

Члан 6.

Предлог за експропријацију подноси се најкасније у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 7.

О предлогу за експропријацију решава орган јединице локалне самоуправе надлежан за имовинско правне послове (у даљем тексту: надлежни орган), на чијој територији се налази непокретност која је предмет експропријације.

Члан 8.

Уз предлог за експропријацију за непокретност која је предмет експропријације, подноси се информација о локацији и доказ о обезбеђеним средствима за експропријацију.

Доказом о обезбеђеним средствима за експропријацију сматра се потврда о обезбеђеним средствима у буџету корисника експропријације, односно овлашћење или други инструмент обезбеђења плаћања накнаде, у складу са прописима којима се уређује платни промет.

Доказ о утврђеном јавном интересу представља позивање крајњег корисника на овај закон.

Члан 9.

Када је предмет експропријације неизграђено грађевинско земљиште на коме је уписано право јавне својине у корист Републике Србије или јединице локалне самоуправе, поступак се спроводи у односу на титулара права својине на земљишту.

Ако је на земљишту из става 1. овог члана уписано неко треће лице као корисник, том лицу припада накнада у складу са овим законом, Законом о експропријацији и другим посебним законима.

За грађевинско земљиште из става 1. овог члана на коме је уписано право јавне својине Републике Србије и на коме нема изграђених објеката, не спроводи се поступак експропријације, већ надлежни орган, као доказ о одговарајућем праву у поступку издавања решења о грађевинској дозволи прибавља извод из листа непокретности са уписаним правом својине на грађевинском земљишту у корист Републике Србије.

Када је предмет експропријације грађевинско земљиште на коме је изграђен објекат супротно закону, за који није окончан поступак озакоњења, странка у поступку је власник грађевинског земљишта на коме је изграђен тај објекат.

Ако је на земљишту из става 1. овог члана као корисник уписано лице које би у складу са одредбама закона којим се уређује претварање права коришћења у право својине уз накнаду могло да оствари право на конверзију, поступак експропријације се спроводи у односу на титулара права својине на том земљишту, а накнада за одузето право коришћења одређује се у складу са прописима којима је уређена експропријација, односно административни пренос непокретности.

Члан 10.

Када је предмет експропријације грађевинско земљиште на коме је изграђен објекат из члана 9. став 4. овог закона, власник таквог објекта има право на накнаду за изграђени објекат у висини процењене грађевинске вредности тог објекта.

Члан 11.

Када надлежни орган добије предлог за експропријацију, утврђује да ли су уз предлог достављени докази прописани чланом 8. овог закона.

Ако уз предлог за експропријацију нису достављени докази прописани чланом 7. овог закона, надлежни орган у року од три дана налаже кориснику експропријације њихово достављање, уз обавезу достављања документације у року од три дана од дана пријема захтева за допуну документације.

Ако у року из става 2. овог члана корисник експропријације не достави тражену документацију, надлежни орган одбацује предлог решењем против кога је дозвољена жалба у року од три дана од дана уручења.

По жалби против решења из става 3. овог члана решава министарство надлежно за послове финансија.

Када надлежни орган утврди да су уз предлог поднети сви докази прописани чланом 8. овог закона, дужан је да предлог са поднетим доказима достави власнику непокретности на изјашњење, у року од три дана од дана пријема уредног предлога.

Власник непокретности је дужан да се изјасни о предлогу за експропријацију најкасније у року од пет дана од дана добијања предлога за експропријацију, писаним путем или на записник код надлежног органа.

По пријему изјашњења из става 6. овог члана, односно протекла тог рока, надлежни орган одмах, а најкасније у року од пет дана, уз испуњење и других услова прописаних овим законом, доноси решење о експропријацији непокретности.

Ако у току поступка надлежни орган наиђе на чињеницу за коју сматра да је потребно извести додатне доказе, може заказати усмену расправу у року од три дана од дана пријема предлога за експропријацију.

Уколико корисник експропријације једним предлогом за експропријацију обухвати више непокретности, надлежни орган може донети збирно решење за све непокретности обухваћене предлогом за експропријацију.

Против решења из става 7. овог члана може се изјавити жалба министарству надлежном за послове финансија, у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба против решења из става 7. овог члана не спречава издавање решења о грађевинској дозволи и пријаву радова пред органом надлежним за издавање решења о грађевинској дозволи, уколико инвеститор у поступку издавања тог решења, односно приликом пријаве радова достави изјаву да прихвата ризик друкчијег решавања у поступку експропријације непокретности.

Странке у поступку могу се одрећи од права на жалбу, што орган који води поступак констатује у изворнику решења о експропријацији. Даном одрицања од жалбе, решење о експропријацији непокретности постаје правноснажно.

Члан 12.

Уколико надлежни орган не донесе решење о експропријацији у року из члана 11. став 7. овог закона, корисник експропријације има право на посебну жалбу због „ћутања администрације”.

Уз жалбу из става 1. овог члана корисник експропријације подноси документацију и доказе прописане чланом 8. овог закона.

Жалба због „ћутања администрације” подноси се непосредно министарству надлежном за послове финансија, које је у обавези да одлучи по предлогу за експропријацију, у року од пет дана од дана подношења жалбе.

Решење донето по жалби из става 1. овог члана је коначно даном достављања странкама у поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се тужбом може покренути управни спор.

Управни спор покренут по тужби против решења из става 4. овог члана не спречава издавање решења о грађевинској дозволи и пријаву радова пред органом надлежним за издавање решења о грађевинској дозволи, уколико инвеститор у поступку издавања тог решења, односно приликом пријаве радова достави изјаву да прихвата ризик друкчијег решавања у управном спору.

Члан 13.

По коначности, односно правноснажности решења о експропријацији, стичу се услови за покретање поступка за споразумно одређивање накнаде за експроприсану непокретност, у складу са одредбама закона којим се уређује експропријација.

Од дана подношења предлога за експропријацију до дана доношења решења о експропријацији, странке се могу споразумевати о облицима и висини накнаде и ван поступка прописаног овим законом.

Споразум из става 2. овог члана закључује се у писаној форми и оверава у складу са законом којим се уређује јавно бележништво или пред надлежним органом на записник, а обавезни део споразума је и клаузула о исплати накнаде или давању друге непокретности у својину или закуп, по правноснажности решења о експропријацији.

Ако странке постигну споразум о накнади пре доношења решења о експропријацији, решење о експропријацији обавезно садржи и констатацију да је споразум закључен, као и услове за извршење споразума.

Процену тржишне вредности грађевинског земљишта и објеката врши орган надлежан за утврђивање пореза на пренос апсолутних права.

Када је предмет експропријације земљиште са биљним засадама, процену вредности врши вештак одговарајуће струке, са списка сталних судских вештака.

Трошкове поступка споразумног одређивања накнаде за експроприсану непокретност сноси корисник експропријације.

Члан 14.

Инвеститор има право да извођача уведе у посед непокретности експроприсане у складу са овим законом по истеку рока од седам дана од дана доставе решења о експропријацији странкама у поступку.

Члан 15.

У поступку експропријације и одређивања накнаде за експроприсане непокретности сви поднесци и одлуке су ослобођени плаћања такси.

III. НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ПЛАЋАЊА ЗА ИЗВРШЕНЕ УСЛУГЕ И РАДОВЕ

Члан 16.

Финансијска средства за реализацију пројекта изградње Моравског коридора обезбеђују се из буџета Републике Србије, кредита иностраних банака и финансијских организација, међународних извора финансирања и других средстава у складу са законом.

Плаћања стратешком партнеру из финансијских средстава из става 1. овог члана, за реализацију изградње Моравског коридора, могу се вршити у динарима или еврима на рачун стратешког партнера код банке у Републици Србији, која има дозволу за рад Народне банке Србије или код банке у иностранству.

IV. ИЗБОР СТРАТЕШКОГ ПАРТНЕРА

Члан 17.

У циљу реализације пројекта изградње Моравског коридора, Влада, на предлог радне групе Владе, врши избор стратешког партнера.

Критеријуми и начин избора стратешког партнера и стручног надзора над извођењем радова ближе се уређују подзаконским актом који доноси Влада.

У циљу избора стратешког партнера из става 1. овог члана, као и праћења реализације изградње Моравског коридора Влада образује радну групу.

По избору стратешког партнера из става 1. овог члана, Влада као финансијер и лице из члана 5. став 1. овог закона, као инвеститор, закључиће са стратешким партнером уговор о пројектовању, односно пружању услуга и извођењу радова на изградњи Моравског коридора.

Уговор из става 4. овог члана нарочито садржи: вредност услуга и радова, међусобна права и обавезе уговорних страна, начин плаћања, динамику извођења радова и плаћања, последице непоштовања утврђене динамике, начин и фазност увођења у посао, измену радног времена у току извођења радова на изградњи у складу са утврђеном динамиком, као и друга питања од значаја за реализацију пројекта изградње Моравског коридора.

Као стратешки партнер из става 1. овог члана сматра се и конзорцијум, као и свако повезано лице, односно лица стратешког партнера и/или било које привредно друштво или друштва које стратешки партнер и/или његово повезано лице или лица оснују за потребе реализације овог пројекта, у складу са одредбама закона којима се уређују привредна друштва.

Приликом избора стратешког партнера и закључења уговора о пројектовању и изградњи Моравског коридора, као и приликом избора стручног надзора над извођењем радова, не примењују се прописи којима се уређује поступак јавних набавки.

V. ПРИМЕНА МЕЂУНАРОДНИХ СТАНДАРДА

Члан 18.

Стручна контрола и ревизиона комисија из члана 131. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19-др. закон) могу, приликом оцене испуњености услова утврђених посебним прописима, стандардима и другим актима, прихватити доказивање испуњености захтева и према прописима и стандардима страних држава, као и према признатим међународним методама прорачуна и моделима, уколико је тим прописима и стандардима предвиђено испуњавање основних захтева за објекат, односно основних захтева за његово пројектовање, извођење и одржавање, у складу са српским прописима и стандардима.

Када се примењују посебни међународни или европски прописи, нормативи и стандарди, они треба да буду наведени у техничком документу, а испуњеност захтева се доказује на начин који је предвиђен прописом, односно стандардом који је примењен.

VI. ЦАРИНЕ И ПОРЕЗИ

Члан 19.

На увоз добара, који се врши у оквиру реализације пројекта Моравски коридор, не плаћа се царина.

Могућност ослобођења од пореза на додату вредност на увоз и промет добара и услуга, који се врши у оквиру реализације пројекта Моравски коридор, биће ближе уређена законом којим се уређује порез на додату вредност и подзаконским актима који се доносе у складу са тим законом.

VII. НАДЗОР

Члан 20.

Надзор над извршавањем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона, врши министарство надлежно за послове грађевинарства.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

Подзаконски акт из члана 17. став 2. овог закона биће донет у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Влада образује радну групу из члана 17. став 3. овог закона у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Решења о привременом заузимању, донета на основу овог закона важе пет година од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.